

Tárgytematika / Course Description

Regionális turisztikai területfejlesztés és térségi menedzsment

KGLM_RKTM023

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Somlyódyné dr.Pfeil Edit

Félév / Semester: 2022/23/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 15/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy a turizmus, valamint a területpolitika és a területfejlesztés mint horizontális szakpolitika kapcsolatát megismertesse a hallgatókkal. Ehhez egyrészt az Európai Unió kohéziós és regionális politikájának cél- és eszközrendszerébe, másrészt a területfejlesztés hazai intézményi környezetébe, szereplőibe, finanszírozási mechanizmusába avatja be a hallgatókat. A tárgy a turizmusra mint jelentős nemzetgazdasági ágazatra tekint, ezért fejlesztését összekapcsolja a hálózatosodás igényével, az alulról kezdeményezett stratégiai típusú gazdaságfejlesztés szemléletével és a térségek versenyképességének problematikájával. A tantárgy tárgyalja a turisztikai fejlesztéseknek a településfejlesztéssel és -tervezéssel, a város- és vidékfejlesztéssel való összefüggéseit, továbbá a turizmus szempontjából releváns beavatkozási térségek menedzselésének technikáit. Emellett a tantárgy bemutatja a turizmus állami irányításának eszköz- és intézményrendszerét. A gyakorlatok során a hallgatók elemzik a különböző szinten elfogadott területi- és turizmusfejlesztési stratégiákat, továbbá azok egymáshoz való kapcsolódását, a menedzsment szervezetek működését és esettanulmányokon keresztül megismerkednek a sikeres térségi területfejlesztési és turisztikai kezdeményezésekkel.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Témakörök heti bontásban:

- 1) A területfejlesztés fogalma, célja és alapelvei. Az EU regionális politikája.
- 2) A versenyképesség értelmezése, térségek versenyképessége és annak sikertényezői.
- 3) Hálózatok és klaszterek jellemzői, tipizálásuk – a területi verseny új szereplői.
- 4) Klaszterpolitikák és klaszterfejlesztés.
- 5) A terület- és településpolitika a közpolitikák rendszerében. A tér, térbeliség és a település fogalma.
- 6) A magyar településhálózat jellemzői – A városfejlesztés irányai és eszközei.
- 7) Területi egyenlőtlenségek és kedvezményezett térségek – Falu- és vidékfejlesztés hazánkban.
- 8) Területi és a települési szintű tervezés mint a területpolitika eszköze. A kormányzati és a helyi tervek egymásra épülése.
- 9) Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió és a területi, valamint a turisztikai ágazat célrendszere
- 10) A területfejlesztés intézményei, valamint menedzsmentje.
- 11) A turizmus állami irányítása és a turizmuspolitika stratégiai irányvonalai.
- 12) A turizmusfejlesztés beavatkozási térségei és menedzsmentje.
- 13) A határon átnyúló együttműködés és a fejlesztéspolitika összefüggései.
- 14) Konzultációs óra.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Szóbeli kollokvium a vizsgaidőszakban, előre megadott kérdések alapján.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: tudásellenőrző kérdések témakörönként.

A szóbeli vizsga anyaga a kötelező irodalom és az órán elhangzott előadások.

Tananyag elérhető: Moodle (szelearning.sze.hu)

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

- Smahó Melinda–Rechnitzer János (2011) Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest. 79–118.
- Lengyel Imre (2010) Regionális gazdaságfejlesztés. Akadémiai Kiadó, Budapest 69–91., 99–139., 225–251.
- Lengyel Imre (2010) Regionális gazdaságtan. Akadémiai Kiadó, Budapest. (kijelölt részek)
- Rechnitzer János – Páthy Ádám – Berkes Judit (2014) A magyar városhálózat stabilitása és változása. Tér és Társadalom 28 (2) 105–127.
- Finta István (2015) Az integrált terület- és vidékfejlesztés eszközei és korlátai Magyarországon. Tér és Társadalom 29. évf. 1. sz. 132–148.
- Szabó Pál (2018) Térszerkezeti kihívások és fejlesztési térségek Magyarországon. Tér Gazdaság Ember VI. évf. 2. 35–50.
- Aubert Antal – Barcza Attila – Gonda Tibor – Horváth Zoltán – Pálfi Andrea (2017) Paradigmaváltás (ok) a magyarországi turisztikai desztinációk fejlesztésében és menedzselésében. Turizmus Bulletin XVII. évf. 1-2. sz. 15–25. https://mtu.gov.hu/documents/prod/TurizmusBulletin-2017_1_2-online_1.pdf

Ajánlott irodalom

- Tipold Ferenc – Jusztin Valéria – Kelenné Török Livia (2016) 2014-2020 – fejlesztési keretek. Európai uniós és hazai tervek, programok. Területfejlesztési füzetek különszám <https://regionalispolitika.kormany.hu/download/f/49/71000/TTF%202016%20LQ.pdf>
- Patkós Csaba (2014) A Leader-program Európában és Magyarországon. Educatio 3. 394-402. http://real.mtak.hu/40746/1/2014-3_tan04.pdf
- Kovács Balázs–Gerlach Viktor (2009) A 2007–2013 közötti hazai fejlesztéspolitika turisztikai vetületei. Turizmus Bulletin 3. sz. 39–46.
- Lengyel Imre – Varga Attila (2018) A magyar gazdasági növekedés térbeli korlátai – helyzetértékelés és alapvető dilemmák. Közgazdasági Szemle LXV. évf. 2018. május. 499–524.
- Erdősi Ferenc (2002) Gondolatok a közlekedés szerepéről a régiók/városok versenyképességének alakulásában. Tér és Társadalom 16. évf. 1. 135–159.
- Póla Péter–Chevalier, Pascal–Maurel, Marie-Claude (2015) A LEADER akciócsoportok és partnerségi hálózatok működésének tanulságai Baranya megyében. Tér és Társadalom 29. évf. 1. sz. 175–194.
- Magyar Falvak Program javaslatok, 2018. szeptember 25. [http://töosz.hu/uploads/hirek%20dokumentumai/modern_falvak_program_t%C3%B6osz_v1%20%20\(2\).pdf](http://töosz.hu/uploads/hirek%20dokumentumai/modern_falvak_program_t%C3%B6osz_v1%20%20(2).pdf)